

Csepregi Horváth Dóra**Apa?**

Anyám régi kacatjai között turkáltam. Alig halt meg egy hónapja és kivételesen magas kort élt meg. Éppen holnap lenne 90 éves... Ahogy ezen merengtem, kezembe akadt egy beragasztott doboz. Igencsak rejtélyesnek tűnt, így kíváncsiságtól hajtva álltam neki, hogy kinyissam. Régi levelek voltak benne. Sorba megnézegettem őket. Mindegyiken a László név szerepelt. Ez azért volt számomra érdekes, mert sosem hallottam erről az emberről. Az viszont biztos, hogy gyönyörűen írt, mind külalakban, mind fogalmazásban. Hogy kicsit kényelmesebb legyen olvasni, leültem az egyetlen megmaradt ülő alkalmatosságra, ami a házban volt. Valójában a ház nagy részét már kiürítettük, csak ez a kis szék és pár doboz, papír és egy kép maradt még. Olyan gyorsan rogytam le a székre, hogy még a derekam is bele sajdukt. Mindegyik boríték nyitva volt. Fogtam a legelső és nekiálltam olvasni. Aztán a másodikat, a harmadikat... Elmúlt dél, mire befejeztem mindegyiket. A levelek egyfajta szerelmes levélnek tündek, bár mintha valahogy szorosabb viszonyban lett volna édesanyám és ez a László. Egy messzi útra ment az írások alapján és onnan írogatta a leveleket Szekszárdra, édesanyámnak. Arra tisztán emlékszem, hogy régen ott laktunk. Rólam is van említés, és a húgomról is, aki épp akkor született, amikor László távol volt. Kezdett egyre furcsább lenni a történet. Anyám sosem beszélt az apánkról, hiába kérdeztük. Egy másik emberrel házasodott össze, Imrével, aki úgy gondoskodott rólunk, mintha az édes gyermekei lennénk. Lehetséges, hogy László volt a valódi édesapám? De egyáltalán hova ment? És anya miért nem beszélt róla sohasem?

A gondolkodásból a férjem és a fiam szakított ki. Az utóbbi egy hónapban, a haláleset óta, sok időt töltöttem itt a házban pakolással és a különböző dolgok szétválogatásával. Ők rendszeresen eljöttek utánam, segítettek nekem és ilyenkor mindig együtt mentünk haza is. Összerendeztem a leveleket, kísértünk a teraszra és megebédeltünk. Gyönyörű kora őszi idő volt. Ebéd közben elmeséltem nekik a kis kutatásom eredményét. Férjem a történet után arra bízattott, hogy menjek el Szekszárdra, hátha ott többet tudok meg. Erre eszembe jutott, hogy ott él a nagynéném, valószínűleg tőle kéne megkérdezni. Ez idáig sose jutott eszembe, bár valójában egy idő után nem is foglalkoztam a dologgal, beletörődtem anya titkolózásába.

Visszamentem a házba, felmarkoltam a leveleket, majd hármában elindultunk Szekszárdra. Pár óra autókázás után a nagynéném házához értünk. A férjem mondta, hogy ők addig sétálnak egy nagyot a környéken, szóljak, ha végeztem. Becsöngettem, és lélegzet visszafojtva vártam. Hamarosan kijött idős nagynéném. Anyám halála óta öregebbnek látszott, mint valaha. Eltűnt belőle a korábbi vidám frissesség. De amikor meglátott, felcsillant a szeme. Behívott és leültetett a nappaliba. Miután hozott egy kis finom süteményt, ő is leült velem szemben és a látogatásom okáról kérdezett. Elmeséltem neki is a délelőtti eseményeket. Egy ideig elgondolkodva ült, majd megszólalt. – Igazából én sem tudok sok mindent a nővérem vagyis édesanyád kapcsolatairól, igencsak romantikus alkat volt. Tényleg volt egy László nevű ember, sőt össze is házasodtak. Magas, erős alkatú férfi volt, úgy emlékszem vissza

rá. Szeretett humorizálni. Jókedélyű, figyelmes ember volt, magáról keveset beszélt. Aztán megszületett Te és a húgod, majd László eltűnt. Igen, valóban László az apád, de többet sajnós nem tudok róla. Anyád sosem beszélt erről, hiába kérdeztem. Teljesen magába temette az egészet. Sejtésem szerint László valaki mással ismerkedhetett meg és otthagyott titeket. De ki tudja ezt már... – merengett el nagynéném. Egy ideig még beszélgettünk, majd kissé csalódottan távoztam. Ezernyi érzés kerített hatalmába. Nem értettem, hogy anyám miért nem beszélt Lászlóról. És az is feszített, hogy hatvanöt évesen kellett magamtól rájönnöm, hogy hogy hívták az apámat... kicsit anyára is haragudtam. Egy ideig sétáltam az úton, majd hirtelen ötlettől vezérelve, elindultam a régi házunkig. Tudtam, hogy azóta mások laknak benne, de gondoltam, hátha megtudok valamit.

A házhoz érve szinte földbe gyökerezett a lábam. A kedves kis régi házunk borzasztó állapotban volt. Látszott, hogy jó pár éve nem lakik benne senki. Az igazat megvallva rég jártam erre, mert ez a ház kicsit kívül esett az egész városon, és ha itt is jártam Szekszárdon, akkor csak a nénémhez mentem el. A kerítés kidőlt -bedőlt volt mindenütt. Láttam, hogy nyitva a kapu. Először kicsit haboztam, hogy bemenjek-e egy enyhén omladozó házba, végül mégis bementem. A ház egy- két régi bútort és egy nagy fekete kandúrt kivéve üres volt. Emlékek ezrei torlódtak fel az agyamba, csak mentem szobáról szobára. A macska mindenhova követett. Kezdett kicsit idegesíteni, mivel akárhányszor megálltam, hangosan nyávogni kezdett és körözött a lábam körül. Ennek ellenére vagy egy jó órát elvoltam az emlékeimmel. Majd felmentem a padlásra. Egy régi bicikli meg két doboz, valamint egy denevér fogadott. Óvatosan, nehogy a denevért megzavarjam, odamentem a dobozokhoz. A lecsúszott tetőcserepek között aranylóan süttött be a szeptemberi nap. Az első dobozban régi könyveket találtam, különösebben nem voltak érdekesek. A második viszont annál inkább. Egy házassági anyakönyvi kivonatot találtam. Rajta volt anyám és László neve is. Mellette megsárgult képeket találtam. Az egyik anyukám állt egy babakocsival, mellette egy férfi volt kivehető. Hihetetlen vidámság látszott rajtuk. A kép hátuljára ez volt írva: *“Örökre szép mi szép volt egykoron!”* * Emlékeztem, hogy anyám nagyon szerette az Illyés Gyula verseket, talán a hely szelleme miatt is. A következő képen anyám és László volt látható megint, az esküvőjükön. Hogy milyen szép ember volt az én apám! Kár, hogy nem emlékszem rá. Elidőztem még a képekkel, majd fogtam az egész dobozt, leszedtem róla a pókhálót és lementem vissza a házba. A tornácon még mindig ott nyivákol a macska. Folyamatosan előre ment, aztán visszajött és hozzám dörgölődött. Egy kis idő után rájöttem, hogy azt akarja, hogy kövessem. Letettem a dobozt és elindultam utána. Végig vezetett a kerten, a régi gyümölcsfák mellett. Aztán a kert sarkához értünk a kis fenyőfa mellé. A kandúr leült, szörnyű hangon nyávogott párat, majd ásni kezdett. Nem értettem mit akar, így figyeltem egy ideig. Majd egyszer csak fogta magát és odébb ment, leült a hibiszkusz bokor alá és gondosan nyalogatni kezdte a mancsát. Közelebb mentem a kis gödörhöz és belenéztem. Nem láttam semmit. Ki tudja miért, folytattam a lyuk ásását. Úgy ahogy voltam, kézzel álltam neki. Kis idő múlva egy faláda széle rajzolódott ki. Vadul kaparni kezdtem. Végül nagy nehezen kiemeltem a ládikót. A lakatban benne volt a kulcs, de nagy izgalomban elejtettem, így egy ideig eltartott, míg megtaláltam, mert persze a szemüvegemet a padlásról lehozott doboz mellett hagytam a

táskámban. Végül csak sikerült, és kinyitottam a ládát. Egy szépen díszített, de már elég rossz állapotban levő dobozka volt benne, valamint egy levél és egy félbe hajtott papír. Először a levelet néztem meg. Az apám írta. Hosszasan leírta, hogy súlyos balesetet szenvedett, az orvosok nem tudnak segíteni rajta, már nincs sok hátra neki, ezért csak így tud elbúcsúzni. Most nem írt szépen, látszott, hogy borzasztóan sietett az írással és remegett a keze. Összeszorult szívvel olvastam. A boríték erősen meg volt szakadva, anyám sokszor elöszedhette ezt a levelet. Gondosan visszatettem, majd a félbehajtott lapot néztem meg. Az apámról szóló gyászjelentés volt. Fekete kerettel és az ő arcképével. Hosszasan elnézegettem ezt a képet. Amikor összehajtottam, észrevettem egy kis fecnit, ami valószínűleg a gyászjelentésbe volt betéve. Odatettem a kis ládika mellé, majd gondoltam megnézem a doboz után, hogy mi van ráírva. Felemeltem a dobozt, megforgattam, majd óvatosan kinyitottam. Két gyűrű volt benne. Ezek voltak a szüleim jegygyűrűi, ehhez kétség nem fér. A doboz felső részébe belülről egy kis megsárgult kép volt ragasztva, amin anya és apa egy parton állva átkarolja egymást. A két gyűrű között nagy volt a méretkülönbség. Hirtelen ötlettől vezérelve, mindkettőt felvettem. A nagyobbik, az apámé könnyedén ráment a hüvelykujjamra. A kisebbik, anyámé, pedig a gyűrűs ujjamra. Üveges szemmel bámultam a kezemet a gyűrűkkel. Ha valaki most látott volna, bizonyára furcsállta volna, hogy mi az ördögöt nézek ilyen elmélyülten a kezemen. De itt a kert végében, a fa alatt nem láthatott senki. Elmorzsoltam egy könnycseppet a szemem sarkában, majd levettem a gyűrűket és visszatettem gondosan a dobozba. Ezután a kis lap következett. Egyik oldalán ez állt: “*Őrizz, amíg élsz, féltékenyen. Hogy vigyázhassak rád, vigyázz reám. Mert eldobom, mert mire jó nekem emlékem is a halálod után?*”**A másik oldalon egy rövid szöveg: “*Lélekben örökre az enyém vagy.*”

Visszaástam a ládikót, miután visszatettem bele a dolgokat. Ha anyám nem akarta, hogy lássuk, hogy tudjunk erről, talán jobb így, ahogy eddig is volt. Sietve visszamentem a házhoz, felkaptam a dobozt és kimentem a nyitott kapun. Ahogy kiléptem, könnyed őszi szelet éreztem az arcomon. Beleborzongtam. Lassú léptekkel indultam vissza a nagynéném házához. A nap már lemenőben volt, mélységes csend vett körül. Az utca végén megálltam, lassan megfordultam, mély levegőt vettem és visszanéztem a házra:

“Anyá, apa nagyon hiányoztok!”- suttoztam.

*Illyés Gyula: A boulevard Bourdon-on

**Illyés Gyula: Emlékezz rám...